

COLOM TORNARÀ A PALS ?

Una decisió que dependrà del que decideixi la població i els responsables que governin la vila de Pals els propers 4 anys.

Hi ha gent que ens pregunta: “Què passa a Pals amb en Colom?”. La feina de recerca al respecte d'aquest tema apassionant així com les activitats endegades el 2008 pel Cercle Català d'Història en col·laboració amb MÍTIC Gestió Cultural van tenir una continuïtat i un interès creixent fins al 2011. Aquest interès creixent es va visualitzar tant pel que fa a les investigacions colombines com també va suposar un increment de dinamització històrica i turística. De fet, cada any els visitants d'arreu del país atrets pel tema de Colom i Pals, han portat a la vila xifres interessants. La tasca feta des de la nostra entitat va promoure iniciatives culturals per donar a conèixer entre el públic de totes les edats el que realment es sap i coneix sobre aquesta “teoria” de que l'Almirall més important de tots els temps, Cristòfor Colom, hauria pogut sortir de Pals el 3 d'agost de 1492. En les diverses edicions, es van organitzar recreacions històriques, visites guiades teatralitzades i un cicle de conferències sobre la marina catalana, sobre la història de Pals i sobre Cristòfor Colom. Un cop va arribar el nou consistori, amb moltes pressions, el tema es va acabar a excepció de les rutes que seguim realitzant ininterrompudament des del 2008. No cal dir, que a diferència dels contraris, la gent del carrer ha estat i continua sent el motor que ha mantingut d'alguna manera la presència de Cristòfor Colom a Pals els darrers anys.

I per què “tot es va acabar...?”

Per bé que van guanyar les eleccions del 2011 els dos grups dels quals fem esment més abaix –tots ells com a PSC en el moment- el pacte dels altres dos (CiU i JUNTSxPALS) amb interessos propis i sota pressions van impedir poder treballar en sinèrgia i col·laboració, arribant a posar veto a publicacions en revistes si aquestes parlaven del tema. Els detalls i els motius els trobareu en aquest link a l'article:

“Pals aposta per l'oblit”

<https://cathalonia.wordpress.com/2012/08/22/pals-aposta-per-loblit/>

Però val a dir que tot i el desinterès i les traves posades pels que han estat governant Pals fins al moment, la presència del tema Colom a Pals ha perviscut i l'assumpte “Colom i Pals” ha fet grans avenços tot i aquesta conducta insòlita i sense sentit.

Però imaginem-nos que un dia realment es troba alguna prova que demostra que efectivament el primer viatge de Descoberta va sortir de Pals. Què passaria ...?

La nostra entitat treballa amb rigor i documentació, en col·laboració d'altres agents (Sr. Jesús Delgado- perit calígraf de la policia, l'administració de la Generalitat...) i el fruit del nostre treball ha fet noves aportacions a la història: El Cercle Català d'Història ha demostrat l'existència del Port de Pals durant varis segles inclòs el segle XV, s'han publicat els estudis sobre el mateix port i la trobada vila marinera de Pals als Annals de l'Institut d'Estudis Gironins en el número de 2013, i s'han localitzat finalment les restes arqueològiques d'aquesta vila anomenada “Torre de Pals” documentada a través dels arxius (Corona d'Aragó o antic arxiu Reial de Barcelona) i de cartografia antiga de L'Institut cartogràfic de Catalunya.

Actualment, el Cercle Català d'Història està col·laborant amb Patrimoni protegit de la Generalitat de Catalunya per la protecció i catalogació de les restes localitzades a l'interior de Ràdio Liberty, les quals es trobaven en greu perill de possible destrucció ja que hi ha l'imminent projecte d'un macro complexe a l'interior de Ràdio Liberty, i com deiem- les restes de l'antiga vila marinera de Pals éren desconegudes pel servei de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya.

A pocs dies de les eleccions municipals el tema Colom de Pals també ha irromput amb força en les eleccions municipals de la vila de Pals. Així ens plau comunicar als nostres socis i amics que de les 4 candidatures que concorren a les properes eleccions, dues d'elles recuperen el tema històric de Colom a Pals.

Per una banda, la regidora de cultura que el 2011 va impulsar i que va donar suport al Cercle Català d'Història per tirar endavant els homenatges a la Marina catalana, i avançar amb les recerques, la **Sra. Marisol Perea, candidata ara del PSC de Pals** ha inclòs aquests projectes de forma especialment rellevant en el seu programa – com veureu- molt interessants tant del tema Colom, marina catalana, com de la recuperació històrica de la vila marinera i actuacions a l'espai abandonat de Ràdio Liberty:

Programa i projectes - <http://ambunaltramirada.cat/>

De fet, la tasca elaborada a l'anterior legislatura entre la regidoria de cultura i el Cercle Català d'Història han permès obtenir els resultats anteriorment esmentats, els quals també es troben recollits en el llibre de Jordi Peñarroja “*Indis i negres catalans. De Santes Creus a Santo Domingo*” de Llibres de l'Índex, que conté un capítol dedicat a Pals i en bona part també a Cristòfor Colom. L'altre grup polític que concorre a les eleccions, **Compromís amb Pals** també porta en el seu programa una part per recuperar la història i el patrimoni natural de Pals. De fet, Narcís Subirana, membre del Cercle Català d'història és el número 3 de la llista de Compromís. També es troben molt implicats en la defensa de la Platja de Pals. Des del seu programari expressen el següent:

Pals, els espais naturals i la seva història.

Un dels espais naturals que cal preservar és el de les zones verdes de Quermany i sobretot de les pinedes, uns espais molt importants per Pals i Catalunya. Per Pals perquè es la tercera part del seu territori i per Catalunya perquè esta dins de la zona de dunes continentals més importants del nostre país.

Hem de consolidar la gran xarxa de camins existents, senyalitzar-los per fer sobretot rutes amb bicicleta i a peu.

Un altre lloc a preservar és la zona de Ràdio Liberty, on una bona part està format per dunes marítimes i una altra per dunes continentals, unes dunes que amagaven un gran tresor: l'antic port de Pals, un port molt important a l'edat mitjana. Un port que s'ha d'explorar, estudiar i donar-se a conèixer turísticament i sobretot culturalment.”

El Cercle Català d'Història donem suport a la plataforma “**Salvem la platja de Pals**” davant el greu perill d'un projecte urbanístic que posa en perill i destruiria bona part de les pinedes i les dunes de Pals. I perquè també afecta a la zona on hi ha el camí reial que anava al port de Pals, donat que és on es troba l'antiga vila marinera de Pals “Torre de Pals” i el seu port. Trobareu tota la informació i la nostra adhesió en el següent link:

<http://poumpals.tumblr.com/post/115779074772/atemptat-ambiental-a-les-pinedes-de-la-platja-de>

<http://www.diaridegirona.cat/baix-emporda/2015/04/19/poum-pals-torna-posar-peu/720064.html>

El Cercle Català d'Història vol posar d'especial rellevància la negligència i abandonament per part de l'ajuntament de Pals en relació a la seva zona de la platja i l'espai de les instal·lacions de Ràdio Liberty. Si per una banda, des que el 2011 en que es descobriren les restes de l'antiga vila marinera, s'hi va tirar terra al damunt (mai millor dit) ara denunciem l'abandonament en relació al manteniment de la seguretat d'aquest espai únic per diverses característiques de la platja de Pals.

El recull fotogràfic de l'estat lamentable des de fa temps del perímetre de seguretat de Ràdio Liberty mostra la pitjor fotografia de la gestió feta per l'ajuntament de Pals.

Les valles trencades, metres i metres sense valles de protecció fan que sigui molt difícil que no es malmetin els diversos hàbitats protegits que hi ha en el seu interior.

Si bé, és zona pertanyent a Costes, és ben cert que el terreny es troba al municipi de Pals i per tant la responsabilitat i afectació sobre els béns naturals destruïts també és responsabilitat del seu consistori. No s'entén que disposant d'uns terrenys d'altíssim valor natural, a no ser que hi haguessin altres interessos, s'hagi apostat per deixar malmetre de manera tan evident i greu aquest enclau.

Quin futur pot tenir Pals ?

Ara està en mans dels vilatans de Pals si volen dignificar la seva vila tenint cura del seu patrimoni natural, històric i monumental, fer seu l'interès per la seva història, fer aflorar amb esdeveniments diversos les diferents èpoques històriques d'aquesta vila medieval única a Catalunya. Esdeveniments que puguin ser dinamitzadors per a la vila, que puguin sumar sinèrgies amb activitats turístiques i culturals, també les relatives a l'època de Cristòfor Colom i Pals com a actiu més afegit a la seva vila. Perquè no tot ha vingut de fora....Recordem que existeix una tradició oral a la vila la qual explica com la gent gran de Pals de generació en generació i com si fos un secret, des de sempre han anat explicant com...Colom havia sortit de Pals !

Redacció CCH